

РУСЛАН

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиция місцева в Агенції Ляндовского в пасажи Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Хто не думає передплатувати „Руслана“ зволить се число звернути.

Від Редакції.

Ми добре свідомі тяжкого обовязку, який приймаємо на себе, приступаючи до поважної праці під призивом найвисших ідей культурного сьвіта, до праці під непорочним українсько-руским народним прапором в імя високих ідей Христової науки, правди й братолюбія. Оборона наших народних прав, розширене їх, позитивна робота в кождім напрямі й приєднане для такої роботи широких верстов нашої суспільности — отсе наша мета.

Але свідомі тяжкого обовязку, ми неменьше свідомі й сего, що успіх нашої праці залежить не від нас самих, як взагалі успіх всякої позитивної роботи залежить не лише від сего, хто радби до неї подати почин. Але ми певні, що коли хоч вчасти й посередно, в міру сил наших, причинимо ся до сего, щоби роз'яснити думки, справити хибні погляди, вказати цілі для позитивної праці й з'єдинити для неї наші роз'єднані сили, то вже сповнимо сим важне народне завдане.

Стаємо о власних силах — тож домагати ся мусимо рішучої діяльної помочи у всіх тих, кому дорога будучність нашого народа, і хто розуміє, що забезпечене сеї будуччини може подати лише сповнене обовязку через кожного з'осібна.

«Руслан» виходити-ме правильно почавши з днем 1. (13.) січня 1897, щоденно крім неділь і свят, о год. 6 вечером. Редакция й адміністрация містять ся при ул. Коперніка, ч. 9, II-ий поверх. Услівя передплати подані при заголовку. З огляду

на потребу управильнення висилки просимо о скорє й точне надсилане передплати. Часопись нашу висилати-ме лише передилатникам.

В програму нашу входять: передові статі про справи рускі як і загальні, що дотикають також і всего українсько-русского народа; статі про справи австрійско-угорскі й заграничні; розвідки політичні, економічні і др.; дописи з краю й заграниці; огляд часописній, особливо про справи, що відносять ся до українсько-русского народу; огляд політичний, справозданя з діяльности ради державної, делегацій спільних і краевого сойму; справозданя з діяльности руских товариств та інституцій; вісти про справи шкільні й просьвітні; справозданя з руху католицкого, руско-народного й суспільного; новинки; відділ науки, штуки і літератури, замітки з наукового, артистичного та літературного сьвіта, вісти бібліографічні; вісти єпархіяльні; огляд економічний, вісти господарскі, промислові й торговельні; послідні вісти й телеграми; фейлетон, повісти, новелі, картини й споминки з життя, очерки етнографічні, історичні й побутові, сучасну літопись, популярні розвідки; голоси з публіки і т. п.

Прихильників наших просимо о часті й точні дописи і інформації, і взагалі о діяльне співробітництво в намечених напрямках, бо тільки тоді «Руслан» зможе стати ся справді народним органом і подати вірний образ нашого народного життя. Неменьше просимо о ширене нашої часописи й єднане для неї прихильників серед ширшої громади.

З Різдвом Христовим!

(+) Єсть в житю хвилі, котрі відривають ум чоловіка від щоденщини, від буденних дрібниць і заходів, а підносять его до висшого сьвіта, осіняють его світлом і теплотою тих змагань, що є лїпшою частиною нашого іstownаня.

Такою хвилею єсть нинішній роковий день, празник Різдва Христового, рокове свято всего християньского сьвіта. Стихає в сій хвилі низька зависть і злоба, що лише бурить і руйнує та роз'єднує людську суспільність, робить єї неспроможною до праці для висших змагань і задач, а ум людскі переймають ся вірою в краспу будучину, відрадою в неволі, а серця людскі дигуть любовію, котра се вєспіє збудувати що зруйнувала людска злоба.

Такі думки насувають ся з нинішнім роковим празником Різдва Христового, що нагадує нам найбільшу подію для людскости. В недослідженій своїй мудрости приймає Бог на себе немічне тіло людске в яслах убогої стаєнки, щоби відтак виступити з цілою потужностию, збурити весь лад поганського сьвіта, оснований на злобі і обмані, а оперти его на ширій і правдивій вірі та любові ближнього.

Нині святкуємо усьвячений віковою традицією християньства роковий празник Різдва Христового, котрий вельми торжественно обходить весь українсько-руский народ. Отсе не тільки вікова традиция християньска, але також вікова традиция народна. І в сій традиції християньскій і народній покладаємо ми нашу розраду і віраду.

Серед невідрадних обставин на всім широкім просторі, як далеко гомонить укра-

Земля наша велика і обилна.

(*) Вся людскість ожидала з давна з тугою дня, коли по довгих томлячих зимових ночах наспіє нанеспід хвилина, коли сонце щораз скорше пічне являти ся на небі й дня починає прибувати. День сей витали народи яко день різдва непобідимого сонця. На делекій півночі висилали навіть послів на зустрічу весняного князя, що приходив освободити землю забиту в пута твердих ледових криг, приходив збудити єї, огріти й оживити, щоби знов укрилась буйною зеленію, роскішним цвітем, богатыми плодами. Колиж опісля, по довгих віках тяжкого дожданя прийшов Христос, щоби розбити пута неправди, злови й неволі, поставила церков на місце поганського торжества свято Різдва Спасителя. І знов з тугою вижидає людскість сего сьвяточного рокового дня, вижидає — щоби хоч на єю хвилину збути ся тяжких та сумних думок, при спільнім радіснім обході відновити ся духом та з свіжими силами й відрадними думками стати до нового діла.

І наш рідний нарід вижидає з тугою сьвята Різдва Христового, вижидає в надії, що може з вишлемскою зорею засяє для него зоря

нової світлої долі. Сеж уже тисяч лїт минуло, часу не мало, відколи наш нарід став до свідомого історичного життя на сій своїй землі, що собі потом і кровію здобув до неї право. І гарна се земля: уквітчана буйними лісами, орошена ріками, плодовица, з богатыми скарбами у своїм нутрі. І нарід наш, хоч і з чутливою м'яккою вдачею, та з високим розумінем обовязків чоловіка, роботящий і хоробрый, готовий був братись до діла, приложити рук і постояти за себе. Окружений неосілими ордами з'умів не тільки сам усвоїти собі й удержати свою культуру, але й своїх сусідів спонукати до осілого культурного життя. Визволив ся опісля довгою тяжкою боротьбою з ярма татарского та турецкого, та не лиш не затратив своєї вдачі й ідеалів, але ще й виспівав ту свою боротьбу в чудових з покоління в покоління передаваних піснях і думках.

Та все таки услівя нашого історичного життя затяжили над нашою долею: не вєспіла витворити ся одноцільна, єсна громадска думка, она мимо всіх поривів все наново розбивала ся й ломилася. Тож богато рази мусіли єї пориви йти на марно, дарма, що наш нарід ставав лавою й за поодинокими родами княжими, ставав за батьком Хмельницким, і за Бруховецким. Історичні обставини погнобили нас і морально: старшина козацка радо слїшила ся блеском буй-

ної польско-шляхотскої культури, що при своїй роскоши й блеску, глядаючи для себе все нового простору, ішла нераз на розрив з демократичним устроєм, вдачею й історичним й етичними переданями нашого народа. А нарід? нарід, не знаходячи опори у себе, глядав єї все наново поза собою. І почала ся боротьба, то тиха, та неменьше усильна, то явна, грізна, з усе новими поривами, що виточувала все нові ріки крові, кинула тяжку тїнь на цілу дальшу історію, полишила доси глибокі антагонізми, та чи довела до путя? Бо хвилеві пориви се лише половина й думки і праці: треба мати все й дальшу яєну й певну мету на оці, й зараз же й до неї рук приложити, треба розваги й витривалости.

На всім історичнім житю нашим затяжили наче каменем слова первопочаткового нашого літописця: «Земля наша велика і обилна, а наряда в неї нїт; да поїдїте княжити і володїти нами...» І все нові володїтелі приходили й володїли нами, і по кождім буйнім пориві ми на ново, не довершивши діла, попадали в їх руки. Князь на князя коромолу кував, бояри на князів, а нарід в розпучї здавав ся на ласку то цїсаря турецкого то царя православного, одному платив власними дїтьми, а від другого брав заплачу батогами. А нї — то

їнсько-руське слово, подає нам ся традиція християнська і народна певну надію на красну долю нашого народу в нинішній боротьбі суспільній щораз завзятійшій. Ідея Христова, котра признає щастє і нагороду гоненим і пониженим, котра заповідає, що послідні будуть першими, подає віраду нашому народови, що він також сповнить свою задачу посеред Словянщини і посеред інших культурних народів свѣта.

Разом з традицією християнською в роковий празник Різдва Христова виступає також наша народна традиція, а з зорею вифліемскою присвѣчує нам також зоря нашої ідеї народної. Гонені і гноблені перші просвѣтителі українсько-руського народу були тої думки, що дух українсько-руський здоліє з'єдинити всіх в одно живе тіло, наколи всі переймуть ся свѣтлом і теплом Христової віри; вони стояли на тій думці, що до великого подвигу народного треба нових людей і сили нової, а тою силою повинна бути чистота серця, справедливість, свобода руского народу і християнська саможертва.

Такими поглядами переняв ся був і перший свѣточ нашого народу в Галичині Маркіян Шашкевич, що побачив сей свѣт під сільською стріхою убогого руского священика. Принявши імя Руслан, постановив він трудити ся для добра і долі нашого народу і своїми хоч нечисленими починами витичив напрями і дороги тої праці народної. Він єсть і остане для нас поруч іншых трудовників народних тою зорею провідною, що веде нас до осягнення мети ідеї народної українсько-руської. А хоч ся ідея стрічала і стрічає безнастанні перепони в своїм розвою, всеж таки вона займає щораз ширші круги нашої суспільности, народне житє українсько-руське пливе щораз ширшим руслом.

До сеї традиції народної звертаємо ся нині, починаючи нашу роботу, для котрої ми прийняли назву Руслан, а з нею і сю спадщину роботи народної, поруйнованої і скаляної не в однім злобним і нечистими руками. Хоч з часів Маркіяна-Руслана значно змінили ся обставини політичні, національні і суспільні, треба нам міцно придержувати ся сеї традиції народної, а хоч на нашій ниві народній розросло ся чимало буряну, треба живою і ревною діяльністю в душі Христові вести дальше на народних основах нашу роботу політичну, національну і суспільну, а се задача достойна, благородна і гідна саможертви. Дух народу почав будити ся в широких верствах, а ті сили, які проявляють ся, можуть бути повернені так до буреня і руйнованя, як і до здвигненя будови пригідної нашому народови, — сили ті можуть стягнути так прокляття, як і благословенство гряду-

побив в одного для другого, а на свѣдоме путнє діло для себе був неспроможний. Став лавою за Бруховецким, щоб вбити єго опісля киями, та опісля лекше видалось здати ся знов таки на царєку ласку.

Могучі сили дримають на дні душі нашого народа — та хто вєпіє розбудити їх і повести, колиж то вже засяє для него зоря правди й волі? Земля наша велика і обілна — та чи довго ще тяжити — муть і на будущині сеї землі зловіщі слова першої нашої літописи? Хто розбудить і поведе до діла й долі найпаче тих страдаючих і обременених, що для них серед тяжкої чорної праці — туга ранком і вечером журба, і ніч не сонна й горюване з соєм? Чи й для них справді коли, як вічував поет, звидіє смуток і радість сліди єго позмітає, сумна північ стане полуднем, око заблещить зірничкою й огорне ся зоревою світою тихоміря? — Сєго може доказати лиш се одно, чого у нас як раз доси не було або було мало, може доконати — доладна, згідна й витривала суспільна праця не одного против другого, а всіх разом, хто відчуває себе членом своєї суспільности й свого народа, праця для реальних цілій.

чих поколінь. Бажаємо отже стояти на сторожі сеї роботи народної на основах традиції християнсько-католицкої і народної, бажаємо йти в підмогу сій роботі і закликаємо до сеї мирної і згідної роботи окликом: Слава во вишних Богу, на землі мир, в чоловіцїх благоволеніє!

Метаморфози.

(=) Послїдна розправа бюджетова в радї державній подала ясний доказ, що деякі сторонництва змінили значно не лише свою тактику політичну або становище супротив правительства, але і подекуди свою програму.

Коли ще при обговорюваню тогорічного бюджету молодочехи, частина послів словінсько-хорватських, німецькі націоналі і антисеміти занімали опозиційне становище супротив кабінету ґр. Баденього, піддержованого німецькою лівцею, консерватистами, клубом руским та колом польським, — то тепер відносини ті змінили ся до непізнаня. Деякі приятелі розійшли ся, недруги колишні зблизили ся до себе.

Передовсім замітна проява, що молодоческі послї улягли ядреній метаморфозі. Зрозумівши, що при нинішних основах конституції долитавської та при сильнім, неполадженім антагонізмї німецько-чеським годі буде їм одержати бажанє державне право, котре висували доси на першій плян яко *conditio sine qua non*, — молодочехи прийшли до пересвѣдченя, що до повної автономії країв корони св. Вячеслава треба їм стремити поступенно, т. є. етапами, здобуваючи одно право по другім. Домаганя свої обмежили проте молодоческі послї на разі на повну рівноправність язикову в самій Чехії, а на поступенне кріпленє елементу чеського на Мораві і Шлеску національними придбанями іменно на полі шкільнім. Надіючи ся осуцєня сих бажань від теперішнього правительства, котре не іґнорує питання чеського, молодочехи змінили фронт супротив кабінету ґр. Баденього і з опозиції перейшли на становище вижидаюче. Про антикоалїцію словянську, до котрої колись пос. Кайцль заманював клуб руский, загули всякі слухи, а до Поляків відносять ся тепер послї чеські приязно і з певного рода довірем. Послї острійшого тону, як Греґр, зійшли з арени. Їх місце заняли т. зв. реалісти, автораменту Кайцля і Крамаржа. Посол Айм, що ще недавно кидав громи на всі т. зв. сторонництва правительственні, приймив ся нині ролі головного посередника межі клубом чеським і правительством. Вашатого виключено з клубу яко противника утилітаризму, а наколи тут і там в часі розправ котрий посол чеський ударить в струну острійшого тону, то дїє ся се лише з тактичних взглядів: з огляду на суспільність чеську, зжиту з опозицією і з огляду на омлядніств, т. є. сторонництво чеських радикалів, вибиваючих ся звільна на арену політичну. Молодо-Чехи «маркують» від часу до часу опозицію, але опозиціоністами вже не суть.

Подібній метаморфозі улягла і та частина послів словінсько-хорватських, що за часів коалїції під проводом Ферянчица відлучила ся від клубу ґр. Гогенварта і утилітаристів словінських, ведених пок. Клуном, а перейшла в рішучу опозицію. Частина та, заманена тогдї рівнож Чехами до ефемеричної антикоалїції словянської, зрозуміла вже тепер, що опозиція не завсїгдї вінчає ся успіхами, а ніколи тогдї, коли сторонництво не має спроможности піддержати опозицію свою силою, хотя би навіть лише чисельною. В часі загальної розправи бюджетової розлучені хвилєво послї словінсько-хорватські получились назад в одну цілість, голосували солідарно навіть і за фондом диспозиційним, а пляном їх на будуче єсть: перевести вибори до нової ради в повній гармонії і витворити в новім парламенті одностальний клуб полуднево-словянський, стоячий в тісній звязи з клубами: чеським, руским і польським. Поступаючи в краю солідарно, надіють ся послї словінсько-хорватські явити ся в новій радї в збільшенім числі, а відтак концєсіями скріпити елемент свій супротив Німцїв і Італїянцїв.

Метаморфоза не пощадила і антисемітів. Хто приганє собі острі виступи Люєґера перед

роком против ґр. Баденього, а порівнає виступи Шайхера, Шлезінґера і др. при теперішній розправі бюджетовій, той не може замітити, що і в таборі антисемітів наступила значна зміна. Майже о цілу октаву спущено з тону в надії, що при такій тактиці політичній правительство не буде спиняти розвою оправданого антисемітизму в Австрії, спеціяльно у Відні. Люєґер не забрав доси навіть слова при розправах бюджетових, зрозумівши, що дорогою умірености дійде скорше до ціли, чим безпощадною брутальністю, в котру нераз попадав, щоби схлібити ширшим верствам. На всякий случай, антисеміти в сальоновій формі стануть ближше до правительства в будучій радї, ніж стояли брутальні антисеміти в теперішній радї. Вони вйдуть навіть до нового парламєнту в збільшенім числі, позаяк правительство скорше їх підопре ніж лібералів, сходячих вже тепер на дорогу опозиції.

Метаморфозі улягло і консервативне сторонництво з клубу ґр. Гогенварта, як і в загалі консервативні елементи з посеред других сторонництв. Їм поручено ролю миреня розєднаних сторонництв національних як і модерования далекоідучих, крихту за радикальних аспірацій поодиноких груп посольських. В тій ціли зблизили ся, приміром сказавши, послї Пальфі і Шварценберґ рішучо до табору молодочехів, оголосили себе націоналами уміреними, ідучими до ціли етапами. В тій ціли приляг пос. Беррайтер до табору чеських Німцїв, щоб їх модерувати.

А вжеж найбільшій метаморфозі улягла ліберальна лівця німецька. Найголовніша зміна лежить в тім, що лівця (одно що Німцї) перестала бути в Долитавщині сторонництвом державним, за яке уходила доси, голосючи, що Австрія єсть державою німецькою а она тим кіт-ом, що лучить народи австрійські в одну цілість. Процєс сей не відбув ся вправді аж тепер за кабінету ґр. Баденього, він лише довершив ся. А розпочав ся сей процес головно за ґр. Таффого в літах від 1879 до 1893, коли то через 14 літ старо-Чехи в союзі з Поляками і клубом Гогенварта вели перед в парламенті австрійським без Німцїв і проти Німцїв, стоячих в опозиції. Здавалось вправді, що по уступленю ґр. Таффого через коалїцію німецької лівці з Поляками і консерватистами ліберальна лівця набере сили і зможе винести ся на ново на становище верховодячого сторонництва в державі. Але в єрі Таффого розвинулись і зросли словянські елементи вже на стілько, що ліберальна лівця з становища верховодячого зійшла на становище рівнорядне з другими національними сторонництвами, іменно з елементами словянськими. Нинішня лівця німецька займає лише відпорне становище супротив агресивности Словян австрійських. Вона береже лише національних інтересів Німцїв, не думаючи вже про верховодство а тим менше про германізацію елементів неміецких. Видячи свій упадок, лівця поставила в часі коалїції аксіому ненарушимости посѣдана національного. Аксіома ся упала скоро в виду жизненности словянської, котру не годна спинити ніяка постанова параграфова. Томуж і бачимо, що частина лівці, іменно Німцї чєско-моравські, відлучили ся нині від Німцїв корінно-австрійських країв і витворили окреме сторонництво «поступовцїв» німецьких, з задачею: боронити нарід свій перед ословянщенєм (!). Колишня лівця, найчисленніше сторонництво в радї державній, лежить нині безсилна майже. Ориґинальні ліберали з чисто німецьких країв пішли на службу семітам; другі, з країв словянських, дрозать о свою національну екзистенцію. При будучих виборах змаліє до того число сих лібералів. Їх мандати припадуть в части антисемітам, в части клерикалам і консерватистам. Недобитки зберуть ся імовірно під проводом ґр. Кінбурґа або Хлюмецького яко умірено-ліберальне сторонництво і будуть, здає ся, лише «маркувати» опозицію. Опозицію же дійсню поведуть лишє Німцї чєско-моравські і націоналі німецькі, кокетуючі з великою Германією.

Справи внутрішні.

(=) «Галичанин» і «Дїло» подають рівночасно вість, що на дни 29 н. ст. грудня завязав ся у Львові «руській (взгляно: руский) краєвий ко-

мітет виборчий під проводом о. Ів. Озаркевича, Дідицького, Романчука. Після «Дѣла» почин до завязання дали делегати деканальні зібрані у Львові на днях 10 і 11 грудня. Вони вибрали з посеред себе, з обох головних сторонищтв руских 30 членів, до котрих сейчас прилучилось 30 свѣтских інтелігентних Русинів із згаданих сторонищтв, а на зборах 29 грудня доповнено склад комітету ще 30 членами з посеред селян і міщан руских.

Комітет сей оголосив вже відозву, в котрій заявляє, що він буде переводити вибори до нової ради державної а то в той спосіб, що розгляне ся за відповідними кандидатами і буде старати ся вибір їх переперти всіми законними средствами, наколи виборці згодять ся на сих кандидатів. Він ставить буде кандидатів в трех куриях: пятій, сѣльській і міській. Він установить комітети повітові і місцеві і через ті комітети буде старати ся втягнути широкі маси до роботи виборчої. Хотя воля народу має ріпати о кандидатах, то мимо сего комітет буде поручати лише таких кандидатів, о котрих набере пересвідчення, що они в діяльності своїй посольській будуть оглядати ся лише на нарід, на єго потреби і волю. Біжучі і менші справи буде полагоджувати комітет ексекутивний, в котрого склад ввійшли члени проживаючи постійно у Львові: Богдан Дідицький, Ром. Бачинський, Лев Павенцький, Юл. Ілевич, Вол. Ясеницький з табора «русских» і Юл. Романчук, Вас. Нагірний, Ярослав Кулачковський, Евг. Петрушевич і Кость Левіцький в табору «русских». Письма треба адресувати після «Галичанина» до гг. Дідицького або Нагірного, після «Дѣла» до пп. Нагірного або Дідицького.

Праса польська, згадуючи про заснованє сего комітету, счудувала ся на вид альянсу народовців-опозиціоністів з москвофілами. Kurjer Lw. посвятив альянтам статью надписану: „Wreszczie się znaleźli“, «Дѣло» через довгий час удержувало, що акцію виборчу поведе «Народна Рада» не зависимо від «Русской Ради» і самостійно. Оно гнівало ся навіть дуже на «Буковину», котра принесла вість про намірений союз народовців з ренегатами, називаючи ту вість простою інсинуацією і т. д. Ну! нині правда вся вийшла на верх і зовсім не счудувала тих Русинів, що близше приглядали ся роботі і заходам пп. Нагірного і Романчука на поли політичній. Давні горячі бажання сповнили ся прямо і не перший раз навіть против волі виділу «Народної Ради» і святих запоручень «Дѣла», але при сильній інтенції і витревалих заходах пос. Романчука яко «примирителя» і п. Нагірного яко ісповідника теорії, що «народовцям» можна навіть і з чортом лучити ся до акції виборчої.

Русини, кажемо, не счудували ся на вид заснованя сего комітету, бо їм було відомо, що вже послідні вибори до сойму переводили ся спільними силами і заходами теперішних явних альянтів. Оно і лучше стало ся, що давні тайні союзники розкрили карти задалегідь перед виборами. Их лучить один інтерес, то і чому би не іти їм разом? Оба союзники хотять іменно в новій раді мати своїх оригінальних заступників.

Москвофіли, перепавши радикально при виборах до ради державної (в 1891 р.) і до сойму (1895 р.) забанували відай вже за ареною політичною, а принципіальні опозиціоністи раді би при тій нагоді скріпити себе бодай чисельно. Права, брати участь в акції виборчій, не може їм ніхто перечити. Відозва їх виправді крихту баламутна, бо побіч «вольної волі виборців в ставляню кандидатів» говорить : о «праві комітету: розглядити ся за відповідними кандидатами і їх потверджувати», але ся дрібна неконсеквенція гине в морю фраз на тему наміреного уцасливленя народу руского. Фразам тим можна би дати віру, як би фракція москвофільська не посідала доси ніколи своїх заступників в тілах законодавчих. Але ся фракція заступала нарід руский і нашого селянина через кілька десятків літ в сойм і радї державній та плоди діяльності єї були не коньче обильні. Русини одержали за той час лише низшу гімназію у Львові, позички безпроцентові на будову капітульних домів у Львові і Перемишлі, банк рустикальний, «Заведеніє» і субвенцію з рептільного фонду на «Науку» Наумовича, субвенціоновану рівночасно Апухтіном, куратором учебного округа варшавского. Селяни наші одержали за той час (1882 р.) регуляцію податку ґрунтового на основі рахунку «подвійної крейдки», а духовенство зискало хіба те, що в 1874 р. голосами твердорусских послів ухвалено в радї державній закон політично-церковній, котрі свѣщенника підчинили під кормигу властей політичних.

Цікавий і той уступ в відозві, де говорить ся о вірности австрійській державі, династії і католицькій церкві, котрою переняті всі члени комітету. Прояв сей тішить нас, хотя недавній збори Общества Качковского в Станиславові зовсім инакше виражали ся о унії з Римом і католицизмі.

Ми з повним спокоєм будемо приглядати ся акції виборчій наших альянтів: народовців з прапором національним в руках і москвофілів яко неґаторів самостійности національної Руси. Нотуємо також і той момент, що (після «Дѣла») почин до завязання спільного комітету виборчого дали свѣщенники-народовці, але знаємо з другої сторони і те, що сказав один твердий член комітету, заінтерпелований: чи москвофіли підуть солідарно з народовцями при виборах? Відповідь твердого члена була: та так, ми підемо разом, т. є. народовці будуть танцювати під нашу скрипку.

НОВИНКИ.

— Русь, що від віків приносить тяжкі жертви в обороні ідеї правди, любові і мира, витає кожного разу хвилю різдвяну рік річно з найбільшою радістю, бо в дни тім стоять їй живо перед очима пророчі слова, wypowiedжені на прихід Спасителя: «Руки і коліна ослаблених укріплять ся, очи сліпих прозрятъ, уши глухих почують. Німі промовлять. Вивабить ся обидимий, оправдась вдова і сирота. Від лихви і неправди спасеть ся.»

І буде всіх путь чиста і свята, бо відойме лукавство а научить добра. На місци кропиви взійде мірсина і будуть часи — віки блаґі їй милі.»

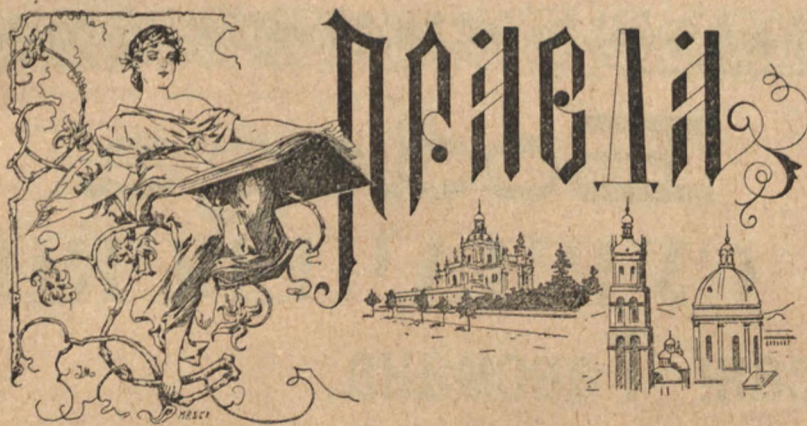
В таку хвилю загальної радості з Різдва Христового кличемо з глубини душі Руси-Україні: Нехай сповнить ся сей величний заповіт слів пророчих над всею рускою землею! Идеалом нашим спомагати трудом своїм сповненє великої ідеї пісні виффлемської: Слава во вишних Богу і на земли мир. Тож витаємо нині всіх милим поздоровленєм: Христос раждає ся, славіте!

Красний се звичай у нас, що всякі торжества наші ніколи не проминають без добрих діл і жертв. Тож певно, що й нинішній величний день зазначить ся не одним красним ділом нашої так духовної як і свѣтської інтелігенції, честного міщанства і селянства, наших товариств, брацтв і колядників. Не для заохоти ані для пригадки підносимо днес голос, коли скажемо, що є у нас інституції, котрі без помочи цілого руского загалу не обійдуть ся, бо патріотична наша суспільність щиро й радно спішить сама всюду по зможі своїй з помочю. Редакція наша як найохотнійше буде приймати всякі датки на народні цілі і посередничит — и мев сїм ділі. Предовсім поручаємо увазі наших читателів нашу молодіж і товариства запомогові для неї: «Руслана», «Шкільну Поміч» і др. а також наші бурси так у столиці як і на провінції. Всякі жертви принагодять ся особливо в зимовій порі, при кінці і на початку шкільного року.

— Дня 10. н. ст. грудня 1896 відбув ся у Львові збір деканальних відпоручників всіх трех епархій нашої церковної провінції, скликаний С. Ем. Кардиналом-Митрополитом і обидвома Ординариями. О тім зборі багато писали всі краєві часописи, однак вісти єї були вельми суперечні що до результату сего збору. «Душпастьєрь» в Ч. 23. з 15 (27) грудня подав автентичне справозданє про сей збір з промовою С. Е. Кардинала-Митрополита (котру подамо в слїдуючій ч. Руслана), з резолюціями предложеними збором Впр. О. Прал. Бачинський як і відмінними від сих резолюціями ухваленими збором. Про сї резолюції ухвалені сым збором подає «Душпастьєрь» отсею вість: «По зборах три члени збору доручили С. Еміненції Кардиналови-Митрополитові ті резолюції на письмі. Сго Еміненція, як то єсть єго звичаєм, прийняв їх ласкаво і ввічливо і відобрав письмо, однаковож заявив, що не приймає їх за свої і не уважає їх за полагодженє предложеної збором справи і не сподїє ся з тих резолюцій жадної користі для народної справи.»

Задля сего звязуванє справи заснованя т. зв. краєвого комітету руского виборчого (про котрий говоримо на пнїшнім місці) з скликаним С. Еміненцією збором деканальних відпоручників немає ніякої основи, а тим самим акція заснованя краєвого комітету єсть зовсім окремішна.

Порядок різдвяних богослужень в архикат. церкві св. Юра: втор. дня 5. о год. 9-ій рано Часи царські, о 10. Служба Божя й вечерня; дня 6. о 5-ій рано повечеріє велике (до 8-ої), о год. 1/2 10-ої архивер. Служба Б., о 4-ій вечерня з проповідю; дня 7. о 1/2 6-ої утреня, о 1/2 10-ої Служба Б., о 3-ій вечерня й акафист; тож і дня 8-ого. — В церкві СС. Василян (ул. Зіблікевича): дня 5. о годінї 8-ій всеночне; дня 6. Служба Б. о год. 6-ій і 1/2 8-ої, о год. 4-ій вечерня; дня 7. Служба Б. о год. 1/2 8-ої, о год. 4-ій вечерня; дня 8. Служба Б. о год. 1/2 8-ої, о год. 4-ій вечерня.

ілюстроване письмо для руского народу
виходить у Львові під редакцією

Антоня Березинського

ТИЖНЕВО КОЖДОЇ ПЯТНИЦІ.

Буде подавати поезії, цовісти, житєписи з портретами, поучаючі статії з історії, письменства, господарства, промислу, вісти про читальні, вісти політичні і суспільні. Крім того буде містити часть забавну.

Передплата річно 4 р., піврічно 2 р., чвертьрічно 1 р., заграницею 8 рубл. (піврічно 4 рублі).

Редакція, адміністрація і експедиція Львів, ул. св. Миколая 13.

Цукорня Варшавска Д. Кнаппа

Львів, улица Чарнецкого ч. 1.

поручає

тіста і торти всяких родів, цукри десертові найвибірнійші пів кільо 1'20 зр., заразом всі прочі артикули входячі в обсяг цукорні.

Замовленя з провінції висилають ся відворотною почтою.

Поручаючи ся ласкавій памяти остаю з поважанєм

Д. Кнапп.

Бензоподібні знаки

АГЕНЦІЯ ЧАСОПИСИЙ
А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель)
приймає передплату на всі часописи у всяких
языках і доставлює їх до дому без всякої доплати.

М. Баєр і Спілка
у Львові

ул. Кароля Людвіка ч. 1.

поручають найдешевше:

Полотна чисто льняні
Хустини до носа,
Біле столове, Ручники,
Шіфони, Біле готове,
Шкарпетки,
Панчохи і др.

Адама Міцкевича

„DZIADU“

Ч. I. II. III. і IV.

з ілюстраціями Ч. Б. ЯНКОВСКОГО

накладом книгарні Г. АЛЬТЕНБЕРГА у Львові

Виданє обіймає 5 зошитів по 1'60 зр., на папері хиньскім 1'80 зр., оздібне 3 зр.

В кождім зошиті суть на долі великі геліографури, крім того в тексті ілюстрації.

Доси вийшли три зошити. По напечатаню ціна буде підвишена.

У видавництві образів

„До окола сьвіта“

буде поміщено около 250 видів найкрасших околиць, краєвидів, типів жителів всіх п'ять частий сьвіта не виключаючи околиць польських і сьвятої землі після оригінальних знімок хромографічних в красках природних, так що по виході комплекту, цілість утворить красне альбум, а поодинокі образи оправлені в рами можуть бути артистичною окрасою кожного сальону.

„До окола сьвіта“

появлять ся місячними зошитами, з котрих кождий буде містити 8 образів хромолітографованих на картонах. — Ціна зошиту 45 кр.; з пересилкою 50 кр. — Наклад А. Ляндовського і спілки, агенції писем у Львові.

Управа фабрики сардинок
в Замарстинові

КОЛО ЛЬВОВА

поручає: москалі, знаменито мариновані в 5-кілових барилочках по 75 кр.; сардинки коронні в 4-літрових бляшанках по 1'20 зр., в 2-літрових по 60 кр., франко почта Замарстинів або станція залізнична Львів.

Опаковане і лист фрахтовий не вчисляють ся.

При закупні 10 барилочок або 10 бляшанок висилає ся посилка до кождої станції залізничної франко на кошт фабрики.

Др. Антін Роїцкий (Бергер)

спеціаліст від 20 літ від недуг шкірних і венеричних,
ординує від 10—11 перед полуднем і від 3—6 пополудни.

Его »Порадник« коштує з поштовою пересилкою
1'20 зр.

Мешкає у Львові при ул. Зіморовича ч. 5.

Grand Bodega
КУРИЛОВИЧ і СУРМАЧЕВСКИЙ

Львів, пасаж Гавсмана,

Торговля товарів полудневих, заграничних ласощів, як також вин в най-
ріжнійших родах. Коняк французский і портер англійский.

ВЕЛИКИЙ СКЛАД ДИЧИНИ і ДРОБУ.

Саламі італіяньске і угорске, Шинки вестфальскі, Виноград фесьявский кураційний, Ярини і Виноград іспанський
через цілу зиму.